

Berlinből hazaérkezett küldöttségünk

Kedden hazaérkeztek Berlinből az MSZMP küldöttségének tagjai: dr. Gosztónyi János, a Központi Bizottság tagja, művelődésügyi miniszterhelyettes, Rátkai Ferenc, a Központi Bizottság alosztályvezetője, Csendes Lajos, a Baranya megyei pártbizottság titkára és Cseke Béla, a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese, akik a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának meghívására az NSZEP munkájának tapasztalatait tanulmányozták, a tudományos élet, az oktatásügy és a kulturális élet területén. A küldöttség tagjait a Fehérvári repülőtérén dr. Perjesi László és Tóth Dezső, a KB osztályvezető-helyettesei fogadták. Jelen volt Joachim Wätzig, az NDK budapesti nagykövetségének másodtitkára, kultúrattasé. (MTI)

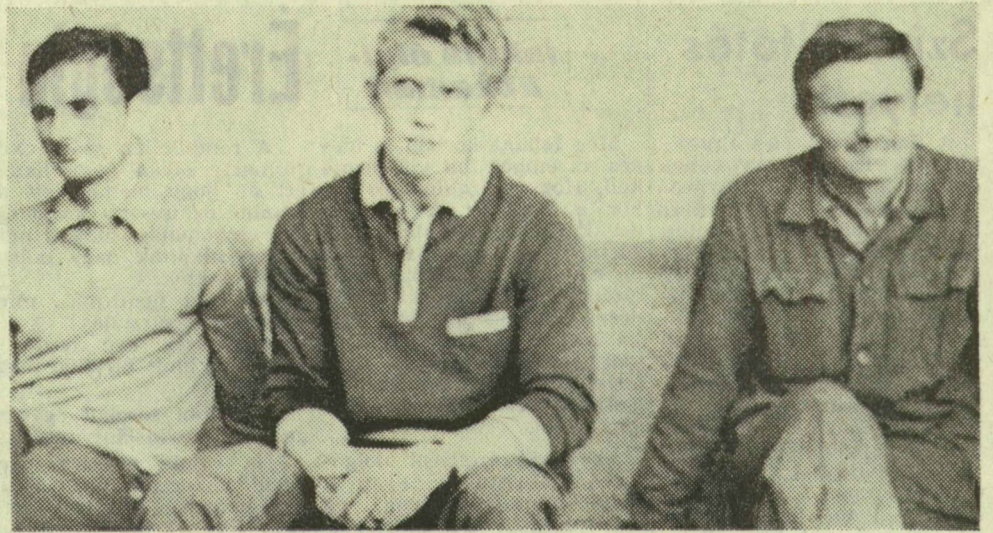
Aratják a triticales

Megkezdődött a cséplés a járásban

Öt évvel ezelőtt jutott el a triticales híre Bács megyéből a szegedi járás homokvidéki közös gazdaságaihoz és kezdtek meg a termelési kísérleteket a csengelei, majd a pusztaszeri és egyéb szövetkezetek. Először csak kis parcellákon próbálták ki, később nekibátorodva a nagyüzemi táblákon is. Az idén 1 ezer 900 holdat meghaladja az egyre inkább meghonosodó kalászosnak az együttes területe a megyében. Azok a gazdaságok, amelyek megismerték a kecskeméti kísérleti intézetben kinemesített gabonát, hamarosan meggyőződtek előnyös tulajdonságairól. Az 1968-as aszályos esztendőben jó szárazságtűrőnek bizonyult a triticales, azóta pedig már azt is tudják róla, hogy jól viseli el az időjárás egyéb viszontagságait. A Csongrád megyei Gabonafeldolgozó és Nafelvasárló és Feldolgozó

Vállalatnak, valamint a megyei tanács mezőgazdasági osztályának terméscseleste szerint a triticales holdanként két-három mázsával gazdagabban fizet a rozsnál. Betakarítását a szegedi járás szövetkezetei már megkezdték.

Az aratás legkorszerűbb berendezései, a kombájnok mellett még jó hasznát veszik a kéveköti aratógépeknek, különösen a kisebb, egymástól távol fekvő táblákon, parcellákon. A kisteleki Új Élet Tsz-ben ezekkel kezdték meg a nagy nyári mezőgazdasági munkát és most is vágják a rozst, segítenek a kombájnoknak. Az aratógépekkel betakarított termést a hagyományos cséplőgépekkel engedik zsákokba. A háztáji földek gabonáját már cséplik és rövidesen munkához látnak a közös szerűn is.

Balástyai fiatalok

Hívásra jöttem most haza Balástyán. A falutól legalább hét kilométerre, a vedresszéki öreg iskola majdnem százszázéves falai alatt várt rám beszélgetésre az ifjúsági klub — mondhatjuk így is: a KISZ-szervezet — néhány tagja. A majorban dolgozó gépszerezők, sofőrök, állattenyésztők, anyagraktárosok, szakttechnikusok, hogy beszéljünk az ő klubjukról.

Pojcsik Ferenc invitált hetekkel ezelőtt, hogy megérne egy látogatást az elnéptelenedő iskola egyik tantermében össze-összeülő kis társaság. Több segítségre lenne szükségük, mondta.

Ha a falu közepétől ilyen messze olyan embereknek a művelődésére is gondoltak, akik legalább tizenketőre laknak, az látatlanban is megérdemli a jó szót. Látna még szebbet.

Hogy együtt legyenek. Ha jött Pista, jött Jóska is. A petróleumlámpás világban volt az még. Vetrő István a Tancsics utcából indulva, legyalogolta a 12 kilométert teli hóban oda-vissza, egy színjátékpórába kedvéért.

Más is ment akkor, nem csak én — hangzik rá a szerény felelet. Az erdőközi iskolába jártak akkor. Átrendezték a termet, játszottak, aztán takarítottak, visszarendezték, és ballagtak haza. El nem maradt volna egyik sem.

NINCSEN VIRÁG

A réges-régi tanterem nem lát szik iskolának. Asztalok, fotelok, szép függönyök elfeledtetik velünk. A nagy buzgalmat látva adta át a termet az iskola igazgatója tavaly a Móra Tsz fiataljainak. A művelődési ház adott bele három asztalt és nyolc fotelt — javítani ugyan kellett őket, de kéznél volt a szándék is, meg a kalapács is, könnyen ment —, a járási KISZ 4 asztalt, szekrényt, 32 széket, pingpong-asztalt, lemezjátékot, egy csomó társasjátékot, függönyöket küldött. Így lett a környék, vagy talán az egész járás legjobban berendezett tanyai klubja a vedresszéki.

Es erre mondta a KISZ-titkár, hogy több segítség kellene. A játék már mind ismerős, jó lenne pótolni. Nincsen miből.

Nem tagadhatom előítéleteimet. Ha én fiatal volnék — ez volt a gondolatom akkor —, ilyen adottságok mellett én nem nyitnám panaszra a számát. De láttam az igyekezet nyomát is. Ha akarnám, akkor sem tudnám vádolni őket. A terem tiszta, mert maguk takarították, maguk is meszelték, függönytartókat is ők csináltak, és vasdarabokból a virágtartókat is maguk hegesztették.

De a virágtartókban nincsen virág.

Ezt a klubot kikezdte valamilyen betegség.

Azt mondják a gyerekek, télen csak hetenként egyszer jártak ide, megfagytak volna a virágok. Csakhogy azóta tavasz is volt, és egy hónapja nyakunkon a kánikula.

Téli óta nemigen történik itt semmi, hogy őszinték legyünk — hangzik az egyik székről.

Háromfélvonásos vigjátékot tanultak, rengeteg munkával, példás igyekezettel. A főpróbára előtt fölhúzták a lányok az orrukat, itthagyták a társulatot, fölrobbant a csoport.

A fiúk mondják így, lány nincsen, nem tudom kérdezni az ellenkezőjét.

VILLANY ALATT

tékok, fejtörők követték egymást, amíg meg nem

unták. Ami a lámpásos világban nagyszerűen ment, az elhervadt a villanyfényben.

Amikor kezdődik valami, nagy a lelkesedés. Mindenki segítséget ígér, megy is az elején, de ha közbejön a kömpöci bál, fuccsba van minden.

Minden klubot sajnálok, ha haldoklik. Nem elég oda-irunk, hogy pedig még élhetett volna, inkább segíteni kellene valóban.

Lassan átalakulunk életre-keltő konzíliummá. Közös a szándék. Ezt a klubot az ittlevők közül mindenki szeret, Segítsünk hát!

Az derül ki a következő ötpercekben, hogy ezek a gyerekek hihetetlen ügyességgel szétszednek egy traktort, Széthúzzák, mint a cse-rebogarat. Itt van az eleje, ott a hátulja, a közepét meg éppen javítják. És amikor összerakják, elindul a traktor. Ez a szakmájuk, ezt értik. A klubvezetésben is meg-húztak már minden csavart, amihez kulcsuk volt. Látták a vetékedőket, csináltak olyat ők is. Amit lelkesedésből tenni lehet, azt megtették. De kultúrából nem lehetnek önellátók csupán. Importra szorulnak. Külső kapcsolataik azonban nincsenek.

ORVOSSÁG KERESTETIK

Rakjuk egymás mellé a lehetőségeket. Itt motorja szinte mindenkinek van, autó is akad. Olyan motoroskirándulást rendeztek tavaly, hogy most is a tíz újját nyalja utána, aki ott volt. Az tehát, hogy messze lenne a látogató ez a tanyai iskola, csak látszólagos. Ha akadna valaki, aki a faluban vagy a városban érdeklődne 35-40 tanyai fiatal élete, terveit, vágyait után, azt szívesen látnák vendégül. Ha olyat is tudna nekik mondani az illető, amit ők nem tudnak, még kedvesebb lenne. Ha klubvezető is akadna, aki máshol jól bevált ötlettel igazi klubfoglalkozást vezetne, azt is várnák. Az lenne az igazi.

Van egy csábító vonása a közös erővel összekapart ötletnek. Fizetni nem tudnak a látogatásért. De szeretettel várják, aki segíteni tud. Leveleket írnak nemsokára, szép fölkeréseket, hogy jöjjenek minél többen Vedresszékre.

Ahol ennyi fiatal várja az orvosságot, a világba előre-lépő, jó szó segítségét, ott könnyebb újraindulni. Három fiatal színész már volt náluk. Két esztendővel ezelőtt.

Kiss István, a művelődési ház igazgatója vállalta, hogy összeköti a világgal a vedresszéki iskolát.

Horváth Dezső

Csupán az a néhány milliméter?

Egy társasház születése, ígéretésekkel

Még meg se születtek a Hunyadi János sugárúti társasházak, de — talán éppen ezért — máris jelentős múltjuk van. Szájára vette őket a város. Az épületek életre hívója, a KISZ Szeged városi bizottsága, amely 1965 elején látott hozzá az ifjúsági lakásépítési akció szervezéséhez. 286 lakás építését 1966-ban újabb felmérés követte. Eredményként elkészült 191, zömmel kétszobás lakás építésének a terve. Örültek a fiatalok, örültek a szervezők. De nem sokáig, mert az örömet üröm követte.

A Szegedi Építőipari Vállalat ígéretet tett, hogy 1967-ben elkezdje az építkezést a Hunyadi János sugárúton, ahol öt épület fokozatos átadását vállalta. „Akkor még nem készültünk fel erre a feladatra. Meghaladt a vállalat erejét. Dolgozónk túl sokféle szóródott szét. Ez is okozta az építkezés elhúzódnását” — mondta magyarázatként Kaza Zoltán, aki egy hónapja főmérnök, arra a kérdésre, hogy végül miért csak 1968 őszén kezdtek az építkezéshez.

Az első, D épület átadásának eredeti határideje 1969. november 1-e volt. Decemberben újabb ígéret hangzott el, az új dátum: 1970. április. Azóta azonban a legutóbbi két határidőt is túlélték, április 15-ét. Az összes kijelölt időpont — a vállalat kérésére — ismét csúszik két hónapot. A D épületben ma sincs lakó.

Ezek a tények. Az építők súlyos anyagi helyzetükre és a munkaerőhiányra hivatkoznak. Az építkezést irányító vezetők nagy része az év első felében lemondott. Helyükre új emberek kerültek, de hogy ne legyenek teljesen tájékozatlanok, a házon belüliek vették át az irányítást. Az igazgató, a főmérnök és a többi vezető is mindent megtesz — hallottuk —, „mert a tekintély, a szavahihetőség, no meg a pénz is szükséges a vállalatnak”. Megpróbálják menteni, ami még menthető. Többek között úgy, hogy új módszerrel dolgozzák ki az ütemtervet: a legapróbb feladatokra lebontják az elvégzendő munkát és mellé a felelős brigádokat, emberek nevét és a munkára szánt időt is odairják. Így tudják, hogy a legapróbb műveletet is kitől lehet számonkérni.

Mégsem meglepő, hogy türelmüket veszítve panaszkodnak minden fórumon az évek óta lakásra váró fiatalok. Előfordul azonban, hogy nem amiatt bosszankodnak, ami miatt valóban okuk lenne. Levelet kapunk mi is névvel, de anélkül más intézmények is, érlyes intézkedés reményében. A panasz: az általuk megrendelt 12 milliméteres parkett helyett most 7 milliméteres raknak a szobákba, holott az építőipari minőségvizsgáló intézet megállapította, hogy az „használatatlan”.

Felkerestük az intézetet. Megtudtuk a vizsgálat pontos eredményét: a 8 milliméteres (és nem 7), első osztályú tölgyfa mozaikparketta mérete nem elégíti ki a műszaki előírásokat. Hogy melyek ezek? A vastagság nem térhet el 0,2 milliméternél többel a névleges tűrési előirástól. Tehát, ha a lefektetett parkett csiszolás után 7,8 milliméter, attól a minősége még megfelelő. Ha 7,7, akkor már nem — legalábbis az előírások szerint.

Az építők azt mondják, azon a néhány milliméteren nem múlik semmi. Azt is mondják, hogy 12 milliméteres parkettot nem is gyártanak, csak 10 milliméterest, ezt viszont nehéz beszerezni. Végül: „A leendő lakók és a kivitelezők korábban nem egyeztek meg a parkett méretében és erre írásos bizonyítékok sincsenek” — mondta az építőipari vállalat főmérnöke. A leendő lakók megbízottjától viszont érkezett levél, melyben beleegyeznek a vékonyabb parkett lerakásába. Mi aggasztja akkor a levélíró? Anyagi károsodás sem őt, sem a többiekét nem éri, a 8 milliméteres parkett árát kell fizetniük — és nem a 12 milliméter vastagságúét.

Közel két éves ígéretés, határidő-eltolódás után talán nem ezt az egy-két millimétert kellene számonkérni az építettektől, hiszen ugyanolyan vastagságú parkettot koptat már sok száz család az országban. De ők legalább koptathatják!

Chikán Ágnes

Ülésezett az SZMT Elnöksége

Napirendjén közérdekű témák szerepeltek

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának elnöksége tegnap ülést tartott szegedi székházában. A testület előtt Juhász József, az SZMT vezető titkára számolt be az elnökség elmúlt félévében végzett munkájáról és előterjesztette a következő féléves munkatervét. Az elmúlt időszakban a szervezett munkások újjáélesztették a tisztségviselőket, megtartották a szakmai ágak és magyar szakszervezetek kongresszusát. Ebben a munkában a szegedi és a Csongrád megyei szakszervezeti szervek is eredményesen vettek részt el tennivalóikat. Különösen kiemelkedett az az egységes vonalvezetés és állásfoglalás, amelyet a nemrégiben aláírásra került kollektív szerződésnek területén végeztek a szakszervezeti bizottságok. Az SZMT elnöksége is megállapította, hogy az új kollektív szerződés készítésénél általában mindenütt figyelembe vették a gazdálkodó szervezetek feladatait a negyedik öt éves tervidőszakban, és megkezdte a szerződés

megszervezésénél a központi munkaügyi és szociálpolitikai irányvonal, a dolgozók reális javaslatait megvizsgálták és felhasználták a gyári törvények készítésénél. A most elkészített kollektív szerződések munkálatainál az üzemi demokrácia sokkal érdemibb volt a korábbiaknál.

A következő hónapokra is igen tartalmas munkatervet készített önmaga számára a szervezett munkások megyei testülete. Tevékenységükkel szeretnék előmozdítani, hogy a vállalatoknál növekedjen a termelési aktivitás és a gazdálkodás hatékonysága, jusson jobban érvényre a szocialista elosztás elve, vonják be a vezetésbe a dolgozókat, hallgassák meg véleményüket minden fontos döntés előtt.

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa három alkalommal tart ülést, s mind a három esetben fontos, közérdekű kérdéseket vizsgált. Az első tanácsülésen a társadalombiztosítás helyzetét, az igénybiztosult és családtagjaik ellátásának

körülményeit beszéltek meg. Ugyancsak ekkor terjeszt elő tájékoztató jelentést az SZMT munkavédelmi bizottságának vezetője a bal-eseti helyzetről, s a munkavédelmi problémák időszerű kérdéseiről. A következő ülésen a testület megtárgyalja Csongrád megye területfejlesztési tervét, s valószínű érdekes lesz a harmadik tanácsülés is, ahol a szakszervezetek jogkörüknél fogva megvitatják azt a jelentést, amely a lakástörvény végrehajtásáról, nyilvántartásáról, az elosztás rendjéről, a vállalati pénzalapok felhasználásáról, a lakbérkiegészítés ügyvitelének tapasztalatairól és az állami lakáshoz jutottak szociális helyzetéről tájékoztatja a testület tagjait.

A tegnapi elnökségi ülésen értékelték a szakszervezetek szegedi oktatási központjának az elmúlt tanévben végzett munkáját, a tömegpolitikai oktatás tapasztalatait és előterjesztést fogadtak el az 1971/72-es oktatási és munkájára.

Horváth Dezső